

Cofnodion Grŵp Gweithredu Lleol Gwynedd - LEADER.

28.09.16

Coleg Meirion Dwyfor, Dolgellau.

Yn bresennol:

Cynrychiolaeth o'r Sector Menter:		
Menna Jones	(MJ)	Antur Waunfawr
Llywelyn Rhys	(LIR)	Fflam Ltd
Anwen Jones	(AJ)	Is-grŵp Twristiaeth PEG
Ian Nellist	(IN)	FSB
Cynrychiolaeth o'r Sector Gwrfoddol		
Craig ab Iago	(CI)	Cadeirydd LAG - Dyffryn Nantlle 2020
Arwel Jones	(AJ)	Partneriaeth Llyn
Delyth Vaughan	(DV)	Mantell Gwynedd
David Ingham	(DI)	D.I.Y Industries Ltd
Cynrychiolaeth o'r Sector Cyhoeddus		
Helen Pye	(HP)	Parc Cenedlaethol Eryri
Mandy Williams-Davies	(MD)	Cynghorydd Cyngor Gwynedd
Aled Jones-Griffith	(AJG)	Grŵp Llandrillo Menai
Dylan Rhys Griffiths	(DRG)	Cyngor Gwynedd
Cynrychiolaeth o Fenter Môn		
Dafydd Gruffydd	(DG)	
Aaron Warren	(AW)	
Rhian Hughes	(RH)	
Sioned Morgan Thomas	(SMT)	
Rachel Roberts	(RR)	
Katie Hughes-Ellis	(KHE)	

Pwynt	Manylion	Gweithred
Cyfarfod Grŵp Gweithredu Lleol		
1	Cafodd croeso ei estyn i bawb i'r cyfarfod gan Menna Jones	
2	Derbyniwyd ymddiheuriadau gan 8 aelod drwy law RH. 1. Gwenan Williams- Bwyty Lleu 2. Dr Einir Young - Prifysgol Bangor	

	<p>3. Siân Tomos - Gisda</p> <p>4. Ceri Cunningham - Antur Stiniog</p> <p>5. Gwion Llwyd - Dioni</p> <p>6. Alun Evans - NFU/FUW</p> <p>7. Bob Lowe - Plas Heli Cyf</p> <p>8. OG Thomas - Un Llais Cymru</p> <p>Hefyd derbyniwyd ymddiheuriadau gan DG am absenoldeb Zoe Pritchard a Bethan Fraser-Williams.</p>	
3	<p><u>Datgan Diddordeb:</u></p> <p>Aled Jones-Griffith yn datgan diddordeb ar gais Fit Bit Gwartheg gan ei fod wedi cynnig i'r prosiect ddigwydd ar fferm arddangos yng Nglynllifon.</p>	
4	<p><u>Cofnodion 29.06.16</u></p> <p>Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod fel rhai cywir. Dim materion wedi codi. Cynigiwyd gan : Aled Jones-Griffith Eiliwyd gan : David Ingham</p>	
5	<p><u>Cadeirydd newydd</u></p> <p>Eglurwyd fod y broses o ail-ethol cadeirydd newydd wedi digwydd a bod Craig ab Iago wedi cael ei ethol fel cadeirydd y LAG ac Sian Tomos fel yr is-gadeirydd am y flwyddyn nesaf. Trosglwyddwyd Menna Jones rôl y cadeirydd i Craig ab Iago.</p>	
Diweddariad AGW		
6.1	<p>Diweddariad Cyffredinol</p> <p>Rhoddwyd DG diweddariad o'r cyllid gweithredu hyd yma. Eglurwyd bod y cynllun wedi tanwario gan fod prosiectau yn rhad iawn i'w peilota. Nodwyd bod Arloesi wedi cyflwyno ail-proffil i symud arian tanwariant i flwyddyn nesaf.</p> <p>Rhoddwyd diweddariad i'r aelodau o rai o brosiectau byw Arloesi Gwynedd Wledig hyd yma, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pwyntiau Ceir Trydan - Yn dilyn y galwad agored derbyniwyd 30 ymholiad a 11 cais llawn. Mae'r pum busnes isod wedi cael ei dewis, ac mae'r gwaith gosod wedi cychwyn. 1. Byrdir Self-Catering 2. Corris Carvens 3. Fferm Hendy 4. Gelli Goch 5. Railway Cottages. Bydd y busnesau uchod yn llysgenhadon Ceir 	

	<p>Trydan yn ystod y peilot. Hefyd bydd cyfrifoldeb ar y busnesau i gasglu data am ddefnydd y pwyntiau trydan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyllid Torfol - Mae'r ymgyrch cyllid-torfol Ynni Padarn Peris ac Ynni Ogwen wedi gorffen. Mae fideos wedi cae eu creu - dangoswyd y fideo terfynol yn nodi beth wnaeth digwydd, beth wnaeth weithio, beth fyddai wedi gallu cael ei wella. Felly bydd angen dysgu o'r ymgyrch yma i wneud 2 ymgyrch cyllid-torfol arall. Bydd galwad agored i gymunedau i benderfynu ar y ddau ymgyrch nesaf. Nodwyd DG bod myfyrwraig wedi bod yn gweithio hefo Arloesi dros yr haf ac wedi gyrru holiaduron i'r buddsoddwyr ac wedi derbyn 185 yn nôl erbyn hyn. Nodwyd DG mae angen clymu'r wybodaeth yma i gyd gyda'i gilydd nawr i greu pecyn i rannu gyda chymunedau eraill. • Ysgol Ynni - Rhoddwyd RH diweddariad ar y prosiect Ynni Plant. Nodwyd fod y prosiect wedi bod yn llwyddiannus iawn gyda 6 sesiwn wedi cael ei gynnal dros wyliau haf gyda 27 plentyn yn mynychu. Roedd logo, posteri, deunydd marchnata capiau /poteli dŵr wedi cael eu cynhyrchu. Mae holiadur wedi cael eu hanfon i'r rhieni ac mae'r adborth wedi bod yn bositif iawn. Bydd modd ail-adrodd y prosiect mewn ardal arall flwyddyn nesaf. Eglurodd RH y camau nesaf yw cadarnhau cyllid i gynnal y prosiect eto flwyddyn nesaf, cadarnhau gwirfoddolwyr ac efallai gwneud sesiwn yn yr Eisteddfod. Roedd Elin y fyfyrwraig wedi gwneud gwaith ardderchog ar y prosiect dros yr haf - mae Blôg Elin ar wefan Arloesi Gwynedd Wledig. Dangoswyd y fideo Ynni Plant i'r aelodau. Nodwyd LLJ byddai werthfawr cael busnesau ynni i helpu cyllido'r prosiect yn y dyfodol. Awgrymodd IN y byddai werth holi cwmni ynni Horizon gan fod ganddyn nhw arian ac yn awyddus i noddi prosiectau lleol yn y sector ynni. Nodwyd DG byddai werth hefyd holi Ynni Padarn ac Ynni Ogwen i gyfrannu. • Byw a Bod Digidol - Nodwyd fod y prosiect yma wedi gorffen nawr ac roedd yn brosiect llwyddiannus iawn. Dangoswyd fideo o uchafbwyntiau'r prosiect. Nodwyd DG byddai'n awyddus iawn i wneud prosiect gyda myfyrwyr yr haf nesaf hefyd, ond mewn sector arall o bosib. Cafwyd trafodaeth ar sut y dylid rhannu'r neges bod cyfleoedd yma yng Ngwynedd. Rhai awgrymiadau oedd anfon y fideo i golegau, ysgolion cynradd ac uwchradd. 	
--	---	--

	<p>Nodwyd MD byddai'r fideo yn cael ei ddangos yn y cabinet nesaf. Cytunwyd bod angen gwneud cysylltiad rhwng y clybiau codio, colegau a busnesau. Un awgrym oedd i'r colegau gysylltu yn uniongyrchol gyda'r busnesau a Gwynedd Ddigidol i drafod yr opsiynau. Un pryder a godwyd oedd sut ydym yn mesur llwyddiant y prosiect? Nodwyd doedd dim budd uniongyrchol i'r myfyrwyr ond roedd y prosiect am newid meddylfryd pobl ifanc a'r cyhoedd bod cyfleoedd yma yng Ngwynedd. Un awgrym oedd tracio'r 4 myfyrwyr i weld os ydynt wedi aros yng Ngwynedd. Cytunwyd trefnu cyfarfod gyda DG, DRG a AJG i drafod y camau nesaf.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byw a Bod Perfformio - Nodwyd fod y prosiect yma wedi gorffen nawr ac roedd yn llwyddiannus gyda'r myfyrwyr yn creu cwmni pop-up theatr o'r enw 7aith. Dangoswyd fideo uchafbwyntiau i'r aelodau. Nodwyd AJG fod ei ferch wedi bod yn rhan o'r prosiect yma, ac o ran profiad byw a gweithio yng Ngwynedd roedd yn wych, cafodd hi gyfle i greu cwmni theatr eu hunain a gweithio gydag artistiaid proffesiynol. Trafodwyd efallai nad oedd y perfformiadau fflamingos pinc yn beth ddychmygwyd ac nad oedd y perfformiadau yn ateb y briff - sef cyflwyno'r iaith a diwylliant i ymwelwyr. Er hynny 'roedd mwyafrif o'r aelodau yn gytûn bod y perfformiadau wedi ateb y briff a bod y perfformiadau yn cyflwyno'r iaith mewn ffordd hwyliog a modern a bod angen clodfori'r bobl ifanc am eu gwaith. Eglurodd DG ei fod yn awyddus i wneud prosiect gyda myfyrwyr perfformio eto af nesaf ac mae angen parhau gyda'r cwmni 7aith. Mae Arloesi yn cael cyfarfod di-briffio gyda Chwmni Fran Wen ar y 13eg o Hydref. 	
Cynigion Prosiectau Llawn		
7.1	<p><u>Galwad Agored -Perchnogaeth Gymunedol</u></p> <p>Eglurodd SMT ei bod wedi penderfynu gwneud galwad agored i gymunedau sydd â diddordeb o redeg gwasanaethau anstatudol. Cafodd yr ymgyrch galwad agored ei wneud drwy gyfryngau cymdeithasol - dangoswyd y fideo. Hefyd cafodd ei gylchredeg drwy gysylltiadau Arloesi megis swyddogion adfywio, grwpiau cymunedol. Eglurwyd yr her oedd darganfod ffyrdd newydd a gwahanol o redeg gwasanaethau anstatudol</p>	

	<p>a/neu asedau yn sgil toriadau ac arbedion effeithlonrwydd i gyllideb y sector gyhoeddus. Cadarnhaodd SMT ei bod wedi derbyn 6 cais gan gymunedau, ac felly yn cyflwyno cais heddiw am £40,000 ar gyfer yr elfen ddatblygu modelau a ffyrdd newydd ac arloesol o weithredu gwasanaethau anstatudol.</p> <p>Pryder mawr a godwyd oedd bod angen bod yn ofalus i beidio gwneud y modelau busnes swnio yn dda a cynaliadwy os nad ydynt. Mae angen i'r arbenigwr fod yn realistig a nodi yn glir os nad yw'r model yn gynaliadwy yna mae angen dweud wrth y gymuned. Mae angen i Arloesi herio'r prosiectau gan ei fod yn risg mawr i gymuned cymryd gwasanaeth anstatudol drosodd. Eglurodd SMT bydd pob un gymuned yn wynebu her ei hunain, a dyna yw prif nod y prosiect yma sef gwneud amrediad o fodelau busnes gwahanol gweld pa fodel fydd yn gallu gweithio a pa rhai sydd ddim er mwyn rhannu gyda chymunedau eraill.</p> <p>Bu i'r grŵp gymeradwyo costau'r prosiect Perchnogaeth Gymunedol werth £40,000.</p>	
7.2	<p>Fit Bit Gwartheg</p> <p>Cyflwynodd DG y prosiect i'r aelodau gan nodi bod Fferm Coleg Glynllifon yn cyd-weithio ar y prosiect yma gan eu bod yn rhannu arfer da ymysg ffermwyr Gwynedd. Bydd y Fit-Bit yn cael eu gosod ar ddau grŵp o wartheg magu, rhai sydd yn pori ar gnwd tu allan a rhai wedi eu buarthu ar wellt. Eglurwyd y bydd dau ddigwyddiad yn cael eu cynnal ar safleoedd Glynllifon a Dolgellau i amlygu defnydd da o dechnoleg ddigidol o fewn y sector amaeth. Bydd fideo hefyd yn cael ei gynhyrchu i rannu'r arfer da.</p> <p>Un awgrym oedd hysbysu'r digwyddiad drwy CFFI, Marchnad, Undebau Amaeth. Nodwyd DG bydd hyn yn cael ei wneud drwy goleg Glynllifon.</p> <p>Cymeradwyodd yr aelodau LAG y prosiect peilot Fit Bit Gwartheg ar gyfanswm o £15,500.</p>	
Materion eraill:		
8.1	<u>Is-grwpiau</u>	

	Eglurwyd bod trefn newydd i'r is-grwpiau. Mae 3 grŵp nawr yn lle 5. Pawb yn hapus gyda'r drefn newydd yma.	
8.2	<p><u>Swyddi Arloesi Gwynedd Wledig</u></p> <p>Eglurwyd bod tair swydd wedi cael ei hysbysebu ar gyfer y Cynllun Arloesi Gwynedd Wledig. Dangoswyd yr hysbyseb yn y papur newydd i'r aelodau sydd yn rhestru'r tair swydd. Mae angen Swyddog Gweinyddol gan fod Saran wedi cael swydd newydd a bod Zoe yn mynd ar famolaeth mis Tachwedd a hefyd bod swydd cyfathrebu a marchnata wedi cael ei hysbysu gan fod prosiectau Arloesi yn cynnwys llawer o waith marchnata byddai rhatach ac yn haws cyflogi person mewnol i wneud y gwaith marchnata, yn hytrach na thalu person allanol bob tro sydd weithiau yn risg.</p>	
8.3	<p><u>Gweithdy - Satori LAB</u></p> <p>Mae DRG wedi mynychu gweithdy diddorol iawn i atgoffa pobl o'r pwyntiau allweddol wrth feddwl yn arloesol. Mae Arloesi yn awyddus i gael y cwmni fyny i wneud gweithdy i aelodau LAG, staff Arloesi a hefyd pobl allweddol Gwynedd.</p> <p>Angen gyrru cyflwyniad Satori LAB i'r aelodau.</p> <p>Pawb yn awyddus i fynd ar y gweithdy ac yn cytuno trefnu dyddiad i gynnal y gweithdy dechrau mis Rhagfyr 2016. (dim D. Mawrth i MD - gan fod y cabinet)</p>	
8.4	<p><u>Diweddariad Taith i Ynys Arran - White Spaces TV</u></p> <p>Rhoddodd DG ddiweddariad o'r daith ymchwil i Ynys Arran. Aeth DG, RR, Gwenan aelod LAG a Jane Davies o LEADER Ynys Môn ar daith Dydd Llun 26ain o Fedi i Ynys Arran i ddysgu sut maen nhw wedi defnyddio technoleg 'White Space TV' i ddatrys heriau band llydan mewn ardaloedd gwledig.</p> <p>Mae Arloesi nawr yn cyd-weithio gyda Peter Williams o LLC, Dylan Griffiths CG a Trawsnewid i ddatblygu cais peilot i weithredu'r dechnoleg yn Nhrawsfynydd.</p>	
Dyddiad Nesaf		
	Dyddiad cyfarfod nesaf 30ain o Dachwedd, 2016 am 1 o'r gloch, Bwyty Dylan's Criccieth.	